

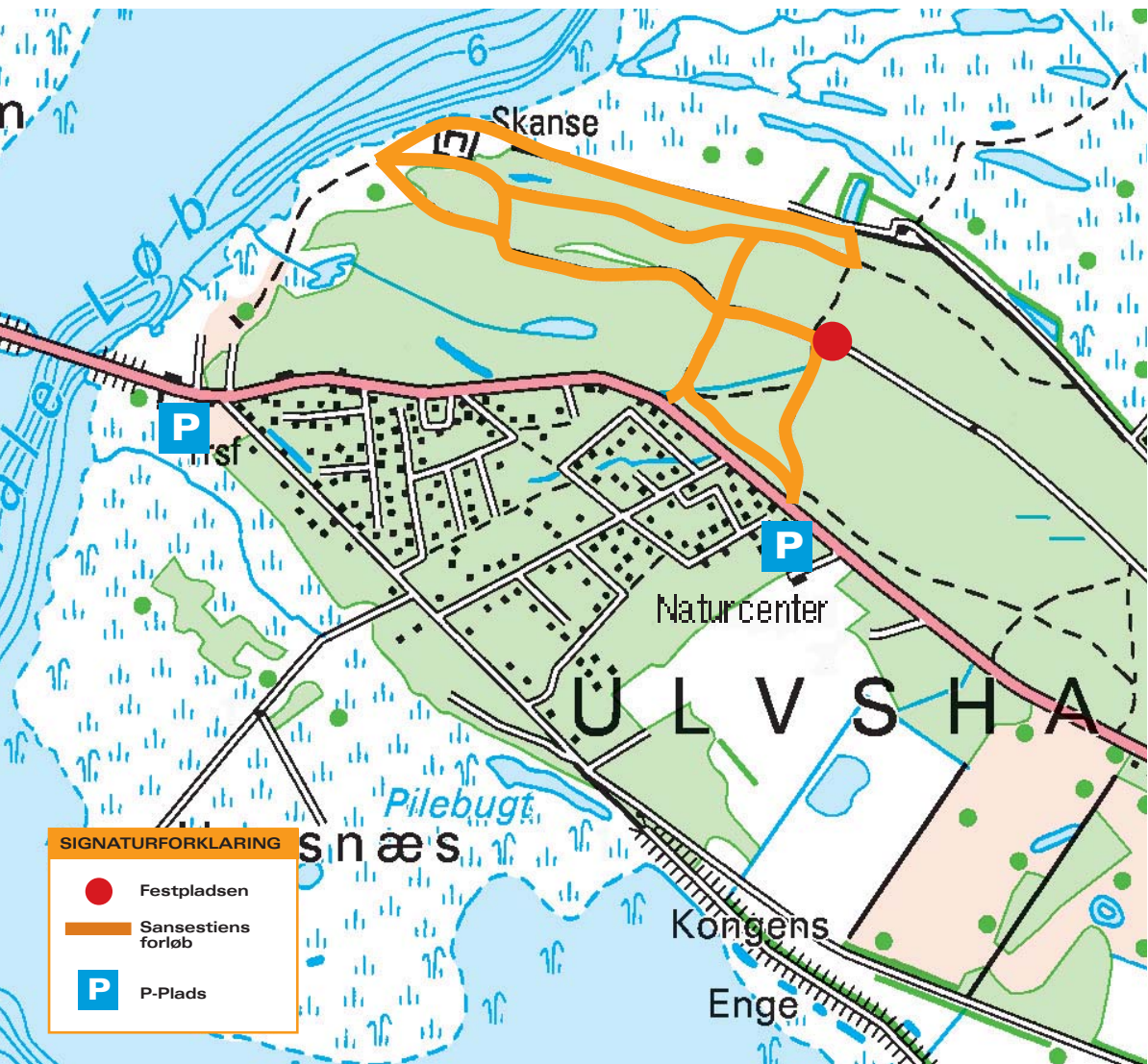

I den eventyrlige Ulvshale Skov på Møn, kan du blandt andet lege, løbe, lytte, dufte, smage og bare nyde de fantastiske naturskabelser skoven rummer.

Skoven er en statskov, så du må færdes frit i hele skoven, og du må også gerne klatre i træer (på eget ansvar), bygge huler og plukke bær, nødder og svampe til dig selv og din familie. Vi håber at du vil værne om naturen og dyrelivet og tage hensyn til andre skovgæster – og huske at holde hunden i snor.

I sommerperioden kan det være en god idé at bruge myggespray i skoven og huske at se efter flåter, når du kommer hjem. Vi håber turen vil give dig oplevelser for både krop og sjæl.

Skov- og Naturstyrelsen, Falster Statskovdistrikt og Møn-Sydsjælland Turistforening har i samarbejde udformet Sansestien.

Velkommen på sansestien! Her beskrives nogle af de oplevelser som du og din familie kan få i skoven. Du må selv tilrettelægge din tur – der er flere startmuligheder og turlængder. På festpladsen med de 7 egetræer kan du spise din medbragte frokost. Ved hjælp af de følgende beskrivelser kan du se, hvilke oplevelser der venter dig i skoven. Oplevelserne er ikke skiltet, men ligger tæt ved stierne. Prøv at finde dem!

Enebærlandet ved skansen

En ganske særlig skov. Her græsser køer - de er fredelige, men du skal være forsigtig og rolig, når du færdes her.

"Bamsen i sin lune hule"

Lige ved indgangen til sansestien kan du finde forskellige sjove billeder, hugget i sten. Find fodsporet, dragen og slangen, "de fire elementer" og bamsen i sin lune hule.

Blåbær

De er så smukke som blomster om foråret, og bærrerne sidst på sommeren..... Hmmm

Myretuer

I skoven er der masser af skovtissemyrer. Hvis man står stille kan man se dem løbe af sted i hujende hast. Flittige er de, de små myrer.

Ønsketræet

Flintestenene er ældgamle, faktisk 75 millioner år, så du kan nok forstå at de har oplevet meget og derfor kan fortælle mange spændende historier - prøv at lyt. Hele halvøen Ulvshale er dannet af flintesten. De er ført med strømmen fra Møns Klint gennem titusinder af år. Stenene kan have mange sjove former. Nogle er kuglerunde og andre har huller, så de kan hænge i et træ i skoven. Hvis du finder en flintesten med hul i på stranden, binder den i en snor og hænger den på Ønsketræet, må du ønske dig noget. Husk det er kun dette træ, der kan opfylde dine ønsker, og.... ...shyy fortæl ikke dit ønske til nogen...

Hvis du finder en flintesten med hul i på stranden, binder den i en snor og hænger den på Ønsketræet, må du ønske dig noget. Husk det er kun dette træ, der kan opfylde dine ønsker, og.... ...shyy fortæl ikke dit ønske til nogen...

Væltede træer

Her kan du få lov at røre ved noget, du ellers ikke kan komme til: træets rødder, som holder træet fast nede i jorden og forsyner det med vand og næring. Her kan du finde de sjove talende sten - men husk, at de ikke må fjernes, da de jo gerne vil fortælle historier til alle børn.

Kogler

Gran- og fyrretræernes frø sidder gemt i deres kogler. Hvert år tabes koglerne. Find dem - de er sjove at gå på med bare tæer, og også sjove at lege med.

Kaprifolier

Kaprifolien er en slyngplante. Det er den der ligner lianer, som med sine krogede stængel hænger ned fra træerne i skoven. Nogle kalder den for Gedeblad eller Kopatterranke. Sidstnævnte fordi den godt kan ligne kopatter. Når blomsten ved sommertid står udsprunget kan man nyde dens pragtfulde duft.

Kaprifoliehulen

Her har naturen skabt et smukt gemmested til dig. Prøv at dufte til Kaprifolien, der danner en hule her.

Gedeblad

Blot dit navn kan gøre mig så glad
Du gi'r nydelse for trende sanser
Dufter sødt og smager sødt og kranser
Nydelig du korte øjenlyst
Caprifoliumer mangt et jomfrubryst.
Steen Steensen Blicher

Skovbundsblomster

En smuk forårsoplevelser er de mange skovbundsblomster i Ulvshale skoven. Inden bøgen springer ud og lukker for sollyset kan blomsterne nydes.

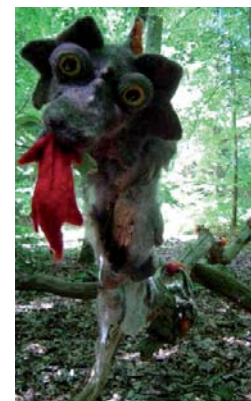
Ørnebregner

I gamle dage mente man at bregner måtte stå i forbindelse med overnaturlige kræfter, siden de kunne formere sig uden normale planter blomster og frø. Bregner formerer sig nemlig med spore. Frøene tilhørte fanden, og troldkoner samlede dem til at hekse med. Jægere brugte frøene til at støbe kugler der altid ramte. Hvis man lagde dem i pungen savnede man aldrig penge. Den der havde bregnefrø i lommen kunne arbejde som 20 mand.

Skovdragen

Midt i den dybe skov bor skovdragen på et dødt træ. Hold lige øje med den, den er ikke farlig og elsker at blive kælet med.

Tarmvridrøn

Dette træ er meget sjældent i Danmark. Det vokser kun på Møn, Bornholm og i en skov på Sydsjælland. I gamle dage brugte man bærrerne mod f.eks. maveproblemer.

Flintegravshulle

Her har man i gamle dage gravet flintesten op. De helt kuglerunde flintesten blev anvendt i cementmøller. Det var inden man fandt på at støbe runde stålkugler, der nu bliver brugt i stedet. Dog skal helt hvid cement stadig laves med kugleflint. Hvor mange af de store huller kan du finde i skoven?

Kæmpe Skovmyggen

Der er rigtig mange vandhuller i skoven og der bliver klækket rigtig mange myg i dem. (Så, sørg for at du er godt smurt ind med myggebalsam om sommeren.) Men der er kun én myg der er så stor, at den fortjener at kaldes for Kæmpe-skov-myggen!

Skibseg

Tidligere var egetræ meget anvendt til skibsbygning. Egetræ er hårdt, men samtidig smidigt og meget holdbart. Disse egenskaber gør at de mest rette stammer er gode til at bygge skibssider og gulve af. Her i skoven er der mange krogede og buede grene og stammer, som kan bruges til f.eks. spanter og køl – skibets "skelet".

Musebøg

Mus er glømsomme. Træerne her blev ikke plantet af mennesker, men af små skovmus. Musene har samlet en masse af bøgetræets frø "bog" i deres forrådskamre. Mus elsker at spise bognødder. Men så har de glemt hvor de havde gemt deres mad. Derfor vokser her mange bøgetræer tæt sammen.

Birkebuen

Birketræet har slået en bue helt hen over vejen – en smuk portal!

Festpladsen med de 7 ege

Her kan du nyde din medbragte frokost og lege i tanghulen.

Træskulpturer

I Ulvshale Skov bliver træer, der vælter under stormvejr ikke fjernet. Med årene danner rødderne de mest mærkværdige former, der nemt sætter fantasien i gang.

"Ellesumpen"

Kan du høre Elverpigerne synge i ellesumpen? Pas godt på, de kan fortrylle mænd og drenge med deres smukke sang. Hvis du ikke vil "bjergtages" (betages) af dem, skal du tage noget af dit tøj på, på vrangen - det beskytter dig.

Lyt til fugle

Spætten hakker efter insekter på træerne. Uglen tuder om natten. Bogfinken sidder og synger: "det det det det det kan jeg sige lige så tit det skal være".

Vind

Prøv at mærke forskellen. I skoven kan der være helt stille, mens vinden blæser stærkt i det åbne land ud mod vandet.

Tænkebænk

Nyd aftenstemningen på tænkebænken ved kysten og lad tankerne flyve.....

Klangstenen

Hør stenen fortælle sin historie igen - nem din mund. Du skal læge dit hoved i hullet og lave en dyb, dyb lang lyd – så skal du bare høre stenen!

Æbletræer

Duft til æbletræets blomster om foråret og smag på dets frugter om efteråret.

Skansen

Efter Københavns bombardement i 1807 og tabet af flåden, kunne den engelske flåde frit hærge i de danske farvande. Danskerne etablerede en række skanseanlæg ved kysterne, bl.a. på Ulvshales nordvest kyst. I dag er skansen et yndet udfugtsmål, med en dejlig udsigt til Nyord og Sjælland.

Tagrør

Prøv at se på tagrørets blade, - man kan se Fandens bidmærker i hvert et blad. Fanden blev så gal på Gud over alt det fantastiske Gud kunne skabe. Det gik en dag udover tagrøret.

Mospuder

Find nogle af de smukke, bløde mospuder. De er så rare at ligge på.

Kradsetræer

Dem findes der en del af i skoven. Faktisk kan du bruge alle stammer der ligger på skovbunden. Prøv at ligge øret ned på stammen og vær helt stille, mens du får én til at stå helt nede i den anden ende af træet og kradse ganske stille på træet.....kan du høre det?

Gå på flintesten fra Møns Klint

Flere steder i skoven kan man se og høre, at man går direkte på flintesten.

Tornerose

I skoven vokser en del vilde roser. Nogle af dem er så store, at de kravler hele vejen op ad træerne for at kunne nå solen. Duft til dem mens de blomstrer eller...

Næsehorn

...prøv at få dig selv et næsehorn – det ser sjovt ud.

Sansestien i Ulvshale Skov er sjov på alle årstider. Rigtig mange oplevelser har naturen selv skabt - dem kan du se, dufte, føle og smage på. Andre har vi leget lidt med for at gøre dem synlige for dig. Brug også din egen fantasi. Prøv at gå nogle skridt væk fra vejen og ind i skoven. Luk så dine øjne og drej 3 gange rundt om dig selv. Åben øjnene igen og se om du ved hvor du er. Vi håber at du får rigtig mange gode oplevelser sammen med familie og venner.

Med venlig hilsen initiativtagere.

Vi takker vores frivillige medhjælpere og NABU trækfugle- og naturreservat Wallnau på Femern for deres inspiration og samarbejde i idéfasen af projektet.

Et samarbejde mellem:

 Skov- og Naturstyrelsen
Falster Statsskovdistrikt

MØN TURISTBUREAU

Storegade 2, DK-4780 Stege
Tel.: +45 55 86 04 00. Fax +45 55 81 48 46
e-mail: info@visitmoen.com
www.visitmoen.com

Udgiver: Møn Turistbureau. Redaktion og foto: Annette Tenberg og Katrine Gro Hansen. Layout: B.J. IdéReklame

SANSESTIEN

i Ulvshale Skov

Kom og duft, føl, se, og lyt i den eventyrlige Ulvshale Skov

 Skov- og Naturstyrelsen. Falster Statsskovdistrikt

MØN TURISTBUREAU

Denne folder er medfinansieret af EU's INTERREG IIIA program, Skov- & Naturstyrelsen og Udvalget for kultur og fritid i Møn kommune.

